EIROPAS KOPIENU KOMISIJA

Briselē, 4.7.2008
COM(2008) 427 galīgā redakcija

KOMISIJAS ZIŅOJUMS EIROPAS PARLAMENTAM UN PADOMEI

par iniciatīvas Europass pirmo novērtējumu

SATURS

KOPSAVILKUMS 3
1. Ievads 4
2. Pamatinformācija par neatkarīgo novērtējumu 4
3. Neatkarīgais novērtējums 5
3.1. Novērtēšanas noteikumi 5
3.2. Metodes 5
3.3. Novērtējumā sniegtie atzinumi 5
3.3.1. Atbilstība, saistība un konsekvence 5
3.3.2. Efektivitāte 6
3.3.3. Lietderība 7
4. Neatkarīgajā novērtējumā sniegto svarīgāko ieteikumu kopsavilkums 8
5. Komisijas secinājumi turpmākai rīcībai 8
5.1. Priekšrocības un trūkumi 8
5.2. Turpmākā rīcība 9

KOMISIJAS ZIŅOJUMS EIROPAS PARLAMENTAM UN PADOMEI

par iniciatīvas *Europass* pirmo novērtējumu

KOPSAVILKUMS

Šā ziņojuma pamatā ir neatkarīgs novērtējums. Tajā sniegti novērtētāju galvenie atzinumi un ieteikumi, kā arī Komisijas secinājumi un informācija par paredzēto izpildes kontroli.

Novērtējumā secināts, ka iniciatīva *Europass* kā pilsoņu mobilitātes instruments ir ceļā uz nospraustajiem mērķiem un tādējādi ir atbilstīga pilsoņu vajadzībām, palīdzot tiem panākt, ka zināšanas un kvalifikācijas ir vieglāk saprotamas un vēl pieņemamākas gan mācību, gan darba tirgus kontekstā. *Europass* īstenošana ir ekonomiski izdevīga. Ieinteresētās personas ir atzinīgi vērtējušas tās izmaksu ziņā efektīvos īstenošanas instrumentus – valstu *Europass* centru tīklu (*NEC*) un *Cedefop*[1] pārvaldīto interneta portālu, un īpašā apsekojumā ir skaidri apstiprinājies, ka tie lielā mērā apmierina lietotāju vajadzības.

Iepriekšminēto apstiprina fakts, ka pieaug *Europass* portāla apmeklētāju skaits (2007. gadā vidēji 12 000 apmeklētāju dienā) un palielinās lietotāju skaits, kuri aktīvi izmanto tā pakalpojumus, proti, līdz 2007. gada septembrim tiešsaistē bija izveidoti 2 miljoni *Europass* CV. Taču novērtējumā norādīts, ka tikai neliela daļa no šā lielā lietotāju skaita ir personas, kam ir zems kvalifikācijas līmenis. Turklāt daži *Europass* instrumenti nav bijuši tik veiksmīgi. Palielinās *Europass* mobilitātes apliecības izmantošanas apjoms, taču tas joprojām ir zemāks par potenciāli iespējamo, savukārt *Europass* diploma pielikums un *Europass* pielikums kvalifikāciju apliecinošam dokumentam nav pienācīgi integrēts sistēmā.

Kopumā vērtējot, augstais lietotāju apmierinātības līmenis, pieaugošais pieprasījums un konstatētās nepilnības nodrošina stabilu pamatu, lai noteiktu, kā labāk izmantot *Europass* iniciatīvu. Novērtējumā ir sniegti īpaši ieteikumi, lai nostiprinātu minētās iniciatīvas vispārīgu virzību un labāk risinātu darbaspēka mobilitātes problēmas, turpinātu izstrādāt veiksmīgu CV instrumentu, lielākā mērā sekmētu darbību sākšanu, veicinātu efektivitāti un uzlabotu informācijas sistēmas pārvaldību.

Pamatojoties uz novērtējumā sniegtajiem atzinumiem, Komisija secina, ka *Europass* priekšrocības un panākumi, īpaši *Europass* CV instruments un to stimulējošie instrumenti, ir saistīti ar efektīvu tādas pieejas izmantošanu, kura ir orientēta uz mācību rezultātiem. Proti, konstatētās nepilnības ir saistītas ar tiem *Europass* instrumentiem, kuri mazākā mērā balstās uz mācību rezultātiem.

Tādējādi, lai veiktu novērtējuma izpildes kontroli un uzlabotu atbalstu, ko *Europass* nodrošina pilsoņu mobilitātei, Komisija plāno pastiprināt dimensiju, kas ir īpaši saistīta ar Eiropas kvalifikāciju sistēmas (*EQF*)[2] īstenošanu. Komisija pilnveidos *Europass* CV, padarot to par vēl aptverošāku instrumentu, ko atbalstīs jauni pašnovērtējuma instrumenti, kas attieksies uz

---

1 http://europass.cedefop.europa.eu.

2 Eiropas Parlamenta un Padomes 2008. gada 23. aprīļa Ieteikums par Eiropas kvalifikāciju ietvarstruktūras izveidošanu mūžizglītībai, OV C 111, 6.5.2008., 1. lpp.

visās mācību formās iegūtajām prasmēm. To veiks, izmantojot *Cedefop* un valstu *Europass* centru atbalstu un sadarbībā ar iestādēm, kuras sniedz pakalpojumus profesionālās orientācijas, nodarbinātības jomā un saistībā ar jaunatni. Izmantojot šādu sadarbību, tiks labāk ņemtas vērā jauniešu, kā arī tādu personu vajadzības, kam ir zems kvalifikācijas līmenis. Turklāt līdz 2010. gadam sistemātiski tiks izsniegta *Europass* mobilitātes apliecība visiem pilsoņiem, kuri saskaņā ar mūžizglītības programmu būs piedalījušies mobilitātes pasākumos, kā tas jau notiek *Youthpass* programmā "Jaunatne darbībā", un to veicinās, izmantojot citas darbības. Visbeidzot Komisija sadarbībā ar visām ieinteresētajām personām nodrošinās, ka pastiprināti tiek koordinēta *Europass* diplomu pielikumu un *Europass* pielikumu kvalifikāciju apliecinošam dokumentam pārvaldība, un pārbaudīs, kā iespējams optimizēt šos dokumentus, lai labāk ņemtu vērā attiecīgo personu mācību rezultātus. Visiem šiem elementiem tiks pievērsta uzmanība mobilitātes jautājumiem veltītajā augsta līmeņa forumā, lai, sagatavojot nobeiguma ziņojumu, tajā ņemtu vērā novērtējuma rezultātus.

1. IEVADS

Šis ziņojums tiek sniegts saskaņā ar 15. pantu Eiropas Parlamenta un Padomes 2004. gada 15. decembra Lēmumā 2241/2004/EK[3] (turpmāk tekstā – lēmums), ar kuru tika izveidota iniciatīva *Europass*.

Šajā ziņojumā ir apkopoti galvenie secinājumi un ieteikumi, kas izriet no *Europass* pirmā neatkarīgā novērtējuma, un sniegti Komisijas secinājumi turpmākai rīcībai. Minēto neatkarīgo novērtējumu angļu valodā un tā kopsavilkumu franču vai vācu valodā var skatīt šādā tīmekļa vietnē: http://ec.europa.eu/dgs/education_culture/evalreports/index_en.htm.

2. PAMATINFORMĀCIJA PAR NEATKARĪGO NOVĒRTĒJUMU

Europass tika izveidota kā saskaņotu dokumentu portfelis, lai palīdzētu pilsoņiem savas kompetences un kvalifikācijas padarīt saprotamākas visā Eiropā un lai tādējādi veicinātu šo personu mobilitāti. *Europass* ir ietverti pieci Eiropas līmenī izstrādāti dokumenti, un tie attiecas uz pilsoņu kvalifikācijām un kompetencēm mūžizglītības perspektīvā. Divus *Europass* dokumentus aizpilda paši pilsoņi, proti, *Europass* portālā ar tiešsaistes instrumenta palīdzību ir kļuvis pieejams *Europass* CV, kurā pilsoņi, izmantojot attiecīgu formātu, sniedz ziņas par sevi, uzsverot savas būtiskākās prasmes un spējas, un *Europass* valodu pase, kurā pilsoņi, izmantojot Eiropadomes izstrādātu pamatprincipu kopumu, novērtē savas valodu prasmes. Pēc tam, kad pilsoņi ir apguvusi īpašās mācību prasmes, viņi saņem trīs pārējos dokumentus: *Europass* mobilitātes apliecinājumu, kurā raksturotas prasmes, kas iegūtas mobilitātes pasākumos, *Europass* pielikumu kvalifikāciju apliecinošam dokumentam, kurā skaidroti profesionālās kvalifikācijas kompetenču aspekti, un *Europass* diploma pielikumu (to kopā izstrādājušas Eiropadome un *Unesco*), ko pievieno augstākās izglītības diplomam un kurā ir sīki izklāstīti attiecīgās kvalifikācijas ieguvēja sasniegumi. Kaut gan divi no šiem dokumentiem balstās uz pašnovērtējumu un trīs no tiem izdod kompetentās organizācijas, visos šajos dokumentos zināmā mērā pragmatiska uzmanība ir pievērsta kompetencēm un mācību rezultātiem. Tādējādi *Europass* sistēma ir atvērta jauninājumiem – lēmumā ir noteikti kritēriji, kuriem jāatbilst visiem citiem dokumentiem, kā arī formālā procedūra šo dokumentu

[3] Eiropas Parlamenta un Padomes 2004. gada 15. decembra Lēmums Nr. 2241/2004/EK par vienotu Kopienas sistēmu kvalifikāciju un kompetences pārskatāmībai (*Europass*), OV L 390, 31.12.2004., 6. lpp.

iekļaušanai minētajā sistēmā. Valstis, kas piedalās iniciatīvā *Europass*, ir Eiropas Savienības dalībvalstis, Īslande, Lihtenšteina un Norvēģija.

Iniciatīva *Europass* tiek īstenota, izmantojot valstu *Eiropass* centru tīklu (*NEC*), ko koordinē Eiropas Komisija, kā arī *Europass* portālu, ko Eiropas Komisijas vārdā ir izveidojis, vada un pārvalda *Cedefop* (http://europass.cedefop.europa.eu).

3. NEATKARĪGAIS NOVĒRTĒJUMS

3.1. Novērtēšanas noteikumi

Saskaņā ar pamatlīgumu, kas noslēgts ar Komisiju[4], uzņēmums *Ecotec Research and Consulting Ltd* tika aicināts veikt novērtēšanu. Šis novērtējums attiecas uz periodu no 2005. gada janvāra līdz 2007. gada augustam/ septembrim – tas ir *Europass* portāla darbības divarpus gadu periods un divu gadu laikposms, kurā šī iniciatīva īstenota valsts līmenī.

3.2. Metodes

Novērtējumā tika izmantota dokumentācijas (ziņojumu par darbību, *Europass* portāla statistikas, sanāksmju pārskatu, piezīmju) analīzes metode, *Europass* portāla lietotāju apsekojums (1442 respondenti no 30 valstīm, salīdzināt ar 2.3.2.1. punktu), *NEC* darbinieku, valsts iestāžu pārstāvju, sociālo partneru, ieinteresēto personu un Boloņas procesa ekspertu kā mērķauditorijas apsekojumi (93 atbildes), un 47 izsmeļošas intervijas piecās izraudzītās parauga valstīs. Informāciju sniedza Komisija, *Cedefop* un Eiropadome (kas piedalījās *Europass* valodu pases un diploma pielikuma izstrādāšanā).

3.3. Novērtējumā sniegtie atzinumi

Kopumā novērtējumā atzīts, ka iniciatīva *Europass* ir būtiska un nodrošina efektīvus pakalpojumus pilsoņiem, kuri iesaistās mobilitātes pasākumos mūžizglītības jomā vai darba tirgū. *Europass* īstenošanas instrumenti ir efektīvi izmaksu ziņā, un tos atzinīgi vērtē portāla lietotāji. Tomēr iniciatīvas potenciālu varētu izmantot vēl pilnīgāk, tālab novērtējumā ir sniegti vairāki ieteikumi.

3.3.1. Atbilstība, saistība un konsekvence

Pilsoņiem ir vajadzīgs instruments, ar kuru veicina to, ka kompetences un kvalifikācijas ir vieglāk saprotamākas visā Eiropā, un ar ko atbalsta viņu mobilitāti. Gan lietotāji, gan ieinteresētās personas uzskata, ka *Europass* sistēma palīdz personām skaidrāk paziņot par savām prasmēm un kompetencēm un ka tā var palīdzēt darba devējiem un izglītības un apmācību iestāžu darbiniekiem labāk novērtēt pieteikumus gan saistībā ar mūžizglītību, gan uz brīvajām darba vietām. Pastāv uzskats, ka patlaban *Europass* īpaši skar izglītības un starptautisko mobilitāti, taču varētu palielināt šīs iniciatīvas saistību ar darbaspēka mobilitāti varētu palielināt, piemēram, izmantojot uzlabotas instrumentu versijas.

Ar *Europass* tiek papildinātas izglītības un kvalifikācijas pieejas, kuru pamatā ir mācību rezultāti, īpaši Eiropas kvalifikāciju sistēma (*EQF*), kā arī konkrētām mērķgrupām paredzēti

---

[4] Pēc atklāta piedāvājumu konkursa tika noslēgts pamatlīgums ar uzņēmumu *Ecotec Research and Consulting Ltd* par darbību novērtēšanu Izglītības un kultūras ģenerāldirektorāta kompetences jomās.

pārskatāmības instrumenti, piemēram, *Youthpass*, kas tika izstrādāta izmantošanai programmā "Jaunatne darbībā"[5]. Neliels ir risks, ka šādas iniciatīvas pārklāsies, un to ir vienkārši kontrolēt, izmantojot koordinētu pārvaldību. Turklāt ir skaidrs, ka iniciatīva *Europass* papildina pašreizējās izglītības un mācību programmas, taču pastāv turpmāku uzlabojumu iespējas.

3.3.2. Efektivitāte

Europass galvenie īstenošanas instrumenti ir valstu *Europass* centri un *Europass* interneta portāls. Kopš 2005. gada *NEC* darbojas visas valstīs (Bulgārijā un Rumānijā – no 2007. gada janvāra). Šiem centriem ir spēcīga sadarbības dimensija, un pastāv uzskats, ka tie strādā pietiekami labi. *NEC* dažādā līmenī sadarbojas ar citām struktūrām, īpaši ar profesionālās orientācijas informācijas centriem. Kopumā vērtējot, *NEC* darbības pārskati, kas ir galvenais avots, kurā sniegta informācija par *Europass* īstenošanu, ir izsmeļoši, taču tos varētu uzlabot, izmantojot konkrētākus rādītājus.

Europass portāls – to ir izveidojis, pilnveidojis un pārvalda *Cedefop* – ir izrādījies ļoti veiksmīgs apmeklējumu, lietošanas un lietotāju apmierinātības ziņā. Šis portāls, kura visas daļas ir pieejamas 26 valodās, līdz 2007. gada septembrim tika apmeklēts 8 miljonus reižu, turklāt apmeklējumu skaits dienā ir palielinājies no 4000 līdz 12 000. Daudzi lietotāji ir ne vien pārlūkojuši šo tīmekļa vietni, tiešsaistē izveidojot CV un valodu pases (vairāk nekā 2 miljoni), bet arī lejupielādējuši veidnes, piemērus vai pamatnostādnes (6,5 miljoni). Vairāk nekā 90 % no 1442 respondentiem apsekojumā atzina, ka *Europass* portāls ir pilnīgi saprotams (41 %) vai pietiekami skaidrs. Gandrīz puse respondentu bija strādājošie un 16 % – bezdarbnieki, turpretim 25 % bija augstskolu studenti. Divas trešdaļas lietotāju bija vecuma grupā no 20 līdz 35 gadiem un 25 % – vecāki.

Europass portāls lielā mērā ir veicinājis dziļāku izpratni par pārskatāmības instrumentiem, ar kuriem atbalsta mobilitāti. Turklāt to ir veicinājuši īpaši komunikācijas pasākumi, ieskaitot Eiropas un valsts līmeņa konferences 2005. gadā, portālam sākot savu darbību, un *NEC* bieži organizētie sarīkojumi. Lai gan *NEC* galvenā darbība jau patlaban ir izpratnes veicināšana, priekšroka jādod intensīvākai sistēmas popularizēšanai tādu personu vidū, kuras mācās, un darba devējiem. Apsekojuma rezultāti liecina par to, ka visveiksmīgākie avoti, kas cilvēkiem nodrošina informāciju par *Europass*, ir internets (43 %), izglītības iestādes (17 %) un mutiska saziņa (15 %). Savukārt intervijas liecina, ka CV, diploma pielikums un valodu pase ir vislabāk zināmie dokumenti.

Iniciatīva *Europass* ir veicinājusi to, ka kopumā ir palielinājusies tādu pārskatāmības instrumentu lietošana, ar kuriem atbalsta mobilitāti Eiropā. Tomēr šķiet, ka tās ietekme uz pielikumu kvalifikāciju apliecinošam dokumentam un diploma pielikumu izmantošanu ir ierobežota (kaut gan patlaban nav pietiekamu datu par šo instrumentu faktisko izplatīšanu un lietošanu).

Laikposmā no 2005. gada februāra līdz 2007. gada septembrim tiešsaistē tika izveidoti vairāk nekā 2 miljoni *Europass* CV, un tas skaidri iezīmē augšupejošu tendenci. *Europass* CV būtiskā nozīme ir apstiprinājusies lietotāju apsekojumā, kurā vairāk nekā 90 % personu pauda uzskatu, ka CV ir ļoti noderīgs (68 %) vai lietderīgs. Gandrīz tikpat daudzi lietotāji atzina, ka

---

[5] Eiropas Parlamenta un Padomes 2006. gada 15. novembra Lēmums Nr. 1719/2006/EK, ar ko izveido programmu "Jaunatne darbībā" laikposmam no 2007. gada līdz 2013. gadam.

īpaši noderīgi ir tiešsaistes instruments un pamatnostādnes. Skaidri secināms, ka sadarbībā ar darba devējiem un ekspertiem profesionālās orientācijas jomā CV izveidošanas instruments vēl jāpilnveido gan attiecībā uz veidni, gan pamatnostādnēm. Turklāt gandrīz divas trešdaļas respondentu atzinīgi vērtēja *Europass* valodu pasi, norādot, ka īpaši koncentrētā veida dēļ to lieto daudz mazāk nekā CV (apmēram 70 000 valodu pasu, turpretim 2 miljoni CV).

Salīdzinot ar savu priekšgājēju (*Europass* mācību dokumentu 2000.–2004.)[6], *Eiropass* mobilitātes pasākumi ir bijuši vērsti uz plašāku mērķgrupu (2006. gadā *Europass* mobilitātes apliecību saņēma 38 000 pilsoņu, savukārt *Europass* mācību dokumenta saņēmēju skaits bija vidēji 25 000 gadā). Tomēr šie rādītāji ir ievērojami zemāki par tādu mobilitātē iesaistītu personu skaitu, kuras mācās un kuras varētu daudz vieglāk sasniegt, pievienojot *NEC* papildu struktūras, kas izdod minēto dokumentu.

Līdz šim diploma pielikums un pielikums kvalifikāciju apliecinošam dokumentam nav bijuši prioritāri *NEC*. Īpaši diploma pielikums daudz vairāk jāintegrē *Europass* sistēmā, un attīstot tā veidni, vēl vairāk jāņem vērā uz mācību rezultātiem orientēta pieeja.

Pamatojoties uz apsekojumu, 40 % tādu lietotāju, kuri ir mēģinājuši mainīt darba vietu vai dzīvesvietu, uzskata, ka *Europass* ir bijis noderīgs. Šis fakts norāda uz to, ka *Europass* patiešām atbalsta mobilitāti. Tomēr apsekojums liecina par to, ka iniciatīva *Europass* daudz biežāk ir bijusi lietderīga strādājošo un studentu vidū (46 %), nevis bezdarbnieku vidū (36 %). Jāpiezīmē, ka *Europass* lietotājiem ir labs izglītības līmenis – vairāk nekā 60 % lietotāju bija augstākās izglītības diploms. Tas liecina par mērķtiecīgu uzlabojumu nepieciešamību. Ieinteresētās personas, piekrītot tam, ka *Europass* ir efektīva, ir rosinājušas iespējami palielināt tās ietekmi, izmantojot pastiprinātu sadarbību ar darba devējiem un darbā iekārtošanās aģentūrām. Pastiprināta sadarbība ar nodarbinātības un profesionālās orientācijas dienestiem varētu palielināt *Europass* ietekmi bezdarbnieku un tādu nodarbināto vidū, kam ir zema kvalifikācija.

Dati liecina, ka *Europass* portālu lieto un atzinīgi vērtē arī tādi cilvēki, kuri nav apsvēruši iespēju aktīvi piedalīties mobilitātes pasākumos, un šis fakts liek domāt, ka iniciatīvai ir plašākas iespējas, nevis būt tikai par vispārīgas informācijas un profesionālās orientācijas instrumentu.

3.3.3. Lietderība

Europass ir iniciatīva, kam ir zemas izmaksas un kas nodrošina konkrētu, augsta lietderības līmeņa pakalpojumu. Attiecīgajā laikposmā kopējās izmaksas (no valsts, Komisijas un *Cedefop* budžetiem) ir bijušas apmēram EUR 11,5 miljoni, savukārt sistēmā ir ietverti vairāk nekā 2 miljoni dokumentu (CV, valodu pases un *Europass* mobilitātes apliecinājumi, kam dati ir nodrošināti). Novērtējumā secināts, ka viena dokumenta izmaksas ir apmēram EUR 5 un ka lietotāju apmierinātības līmenis ir augsts, tādējādi, īstenojot *Europass* iniciatīvu, panākta laba cenas un pakalpojuma kvalitātes attiecība.

---

[6] Padomes 1998. gada 21. decembra Lēmums 1999/51/EK par Eirotakas veicināšanu ar darbu saistītās mācībās, ieskaitot mācekļa praksi, OV L 17, 22.1.1999, 45. lpp.

4. NEATKARĪGAJĀ NOVĒRTĒJUMĀ SNIEGTO SVARĪGĀKO IETEIKUMU KOPSAVILKUMS

Novērtējumā ir apkopoti svarīgākie ieteikumi, lai uzlabotu *Europass* atbilstību un efektivitāti, un tie ir šādi.

- *Europass* jau ir īpaši atbilstīga, galvenokārt, tādu personu mobilitātei, kuras mācās, un patlaban ir nepieciešama rīcība darbaspēka mobilitātes, starptautiskās darba mobilitātes, jomā (1. un 21. ieteikums).

- *Europass* CV tiek atzinīgi vērtēta un turpmāk jāpilnveido, uzlabojot veidni un, apspriežoties ar darba devējiem, darbā iekārtošanas aģentūrām un profesionālās orientācijas centriem, piedāvājot īsāku versiju (7., 8., 9. ieteikums).

- Sadarbojoties ar profesionālās orientācijas centriem un uzņēmumiem, jāpastiprina veicināšana valsts līmenī (10. ieteikums).

- Portālā jāsniedz vairāk piemēru un pamatnostādnes attiecībā uz visu *Europass* dokumentu lietošanu (11. ieteikums).

- *Europass* diploma pielikums vēl jāpilnveido, lai labāk ņemtu vērā mācību rezultātus (13. ieteikums).

- Jāpastiprina *Europass* komplementaritāte ar izglītības un mācību programmām (5. ieteikums).

- Jānodrošina atbalsts saistībā ar citiem pārskatāmības pasākumiem (6. ieteikums).

5. KOMISIJAS SECINĀJUMI TURPMĀKAI RĪCĪBAI

Komisija atbalsta pirmo neatkarīgo *Europass* novērtējumu. Savos secinājumos tā pauž, ka pirmajos darbības gados šīs iniciatīvas īstenošana bija lielā mērā veiksmīga, ekonomiska un ka galvenā uzmanība tajā bija pievērsta paredzētajām prioritātēm. Komisijas ieteikumos, pamatojoties uz pozitīvajām iniciatīvas iezīmēm un vēršoties pret nepilnībām, ir sniegti vērtīgi norādījumi par turpmāko virzību.

5.1. Priekšrocības un trūkumi

Lai sekmētu mobilitāti, *Europass* palīdz pilsoņiem raksturot savas zināšanas un prasmes. Tādējādi *Europass* bija pirmā Eiropas līmeņa iniciatīva, lai praktiski īstenotu novērtēšanu, kuras pamatā ir **mācību rezultāti**, nevis ar mācībām saistīti dati, piemēram mācību ilgums un līmenis, kurā sākta izglītošanās.

Nesen **mūžizglītības jomā** pieņemtās **Eiropas kvalifikāciju sistēmas (EQF)** stūrakmens ir mācību rezultātiem balstīta pieeja. Mācību rezultāti ir integrēti **Eiropas kredītpunktu pārneses un uzkrāšanas sistēmā (*ECTS*)**, un tie būs galvenais elements gaidāmajā **Eiropas kredītpunktu pārneses sistēmā profesionālās izglītības un apmācības programmās (*ECVET*)**[7]. Minētās iniciatīvas nav nošķirtas: līdz ar iniciatīvu *Europass* tās ir koordinētas

[7] Priekšlikums Eiropas Parlamenta un Padomes ieteikumam par Eiropas kredītpunktu sistēmas izstrādi profesionālajai izglītībai un apmācībai (*ECVET*), COM(2008) 180, galīgā redakcija.

Eiropas līmeņa stratēģijas papildu elements, kas veicina virzību ceļā uz Lisabonas mērķiem, atvieglinot iedzīvotāju mācību prasmju novērtēšanu un personu brīvu pārvietošanos Eiropas mūžizglītības telpā un darba tirgū. Turklāt ar šīm iniciatīvām, kas ir balstītas uz mācību rezultātiem, informē par valsts izglītības, apmācības un kvalifikāciju sistēmu modernizāciju un atbalsta to visā Eiropā. Kā novērtējumā norādīts, *Europass* darbojas labāk, ja tā ir orientēta uz mācību rezultātiem, turpretim nepilnības skar galvenokārt elementus, kuros šī dimensija nav tik izteikta.

Īpaša nozīme ir virzībai uz mācību rezultātiem, lai noteiktu un **apstiprinātu** tās **neformālas vai ikdienējās mācību programmas**, kuras īsteno ārpus formālās izglītības un apmācību iestādēm un sistēmām. *Europass* īpaši jauninājumi var turpmāk palīdzēt pilsoņiem vairāk apzināt mācību rezultātus (tie bieži vien ir nemanāmi), kuri gūti neformālās vai ikdienējās mācībās, piemēram, iesaistoties jaunatnes pasākumos vai brīvprātīgo darbā.

***Europass* portāla** un **CV instrumenta** panākumu pamatā ir daudzi faktori: *Cedefop* izveidotās tīmekļa vietnes kvalitāte, *NEC* organizētie veicināšanas pasākumi un šo instrumentu atbilstība pilsoņu vajadzībām. Minēto panākumu pamatā jābūt darbībām, kuras veic, labāk reaģējot uz aizvien augstākām lietotāju prasībām un darba devēju vajadzībām. Apsekojums liecina, ka CV instruments ir piemērots ne tikai kā atbalsts mobilitātei, bet arī kā līdzeklis labākai informētībai par prasmēm, ko persona gūst pašattīstības procesā. Lai labāk apmierinātu visu lietotāju vajadzības, CV instruments jāizveido par visaptverošu līdzekli, kuru atbalsta ar jauniem mācību rezultātu pašnovērtēšanas instrumentiem un kas kalpo visu potenciālo lietotāju, piemēram, tādu personu, kam ir zems kvalifikācijas līmenis, bezdarbnieku, brīvprātīgo un jauniešu, vajadzību apmierināšanai.

***Europass* mobilitātes apliecība** kā instruments mobilitātes kvalitātes un redzamības palielināšanai neapšaubāmi netiek optimāli izmantots. Rādītāju ģeometriskā progresija laikposmā no 2005. līdz 2006. gadam liecina par to, ka *NEC* darbība atmaksājas, taču līdz šim daudziem saņēmējiem nav oficiālu dokumentu, kas apliecina valsts vai Eiropas mobilitātes pasākumos gūto pieredzi.

Lai gan ***Europass* diploma pielikums** un ***Europass* pielikums kvalifikāciju apliecinošam dokumentam** ir neatņemama *Europass* sistēmas daļa, šos dokumentus sagatavo un izdod nevis *NEC*, bet gan citas valsts iestādes. Pirmajos īstenošanas gados iniciatīvai *Europass* bija iespējams izmantot ierobežotus resursus, un tie bija virzīti uz elementiem, ko tieši pārvaldīja *NEC* vai kas bija pieejami Eiropas līmenī. Tomēr *Europass* diploma pielikuma un *Europass* pielikuma kvalifikāciju apliecinoša dokumenta turpmākai integrēšanai *Europass* sistēmā jākļūst par prioritāti, kam nepieciešama spēcīgāka koordinēšana Eiropas līmenī, un šie dokumenti kā *Europass* instrumenti aktīvi jāsekmē valsts līmenī. Turklāt saskaņā ar Eiropas un valsts līmeņa politikas mērķiem jāpārbauda abu iepriekšminēto instrumentu turpmākās pilnveidošanas iespējas. Piemēram, *Europass* pielikumā kvalifikāciju apliecinošam dokumentam, kurš nav atsevišķs dokuments, un *Europass* diploma pielikumā, kura pamatā ir galvenokārt dati par formālo izglītību, tikai daļēji piemēro uz mācību rezultātiem balstītu pieeju. Abos gadījumos labāk atspoguļojot mācību individuālos rezultātus, varētu nodrošināt to, ka pilsoņiem būtu efektīvāki dokumenti.

5.2. Turpmākā rīcība

Komisija, apspriežoties ar mūžizglītības programmas komiteju, Eiropas *NEC* tīklu, konsultatīvo komiteju profesionālās apmācības jautājumos un augsta līmeņa ekspertu grupu mobilitātes jomā un atbilstīgi pieejamajiem resursiem, plāno šādus pasākumus:

- padziļināt sadarbību ar iestādēm, kuras sniedz pakalpojumus profesionālās orientācijas, nodarbinātības jomā un saistībā ar jaunatni, lai panāktu, ka *Europass* ir lietderīgāka un labāk zināma **personām**, **kam ir zema kvalifikācija**, **un bezdarbniekiem**, kas *Europass* portāla un *Europass* CV lietotāju vidū patlaban ir nevienādi pārstāvēti (salīdzināt ar iedaļu, kurā aprakstīts CV);

- ar *Cedefop* atbalstu attīstīt pilnīgi piemērotu ***Europass* CV** un **pašnovērtēšanas instrumentu**, izveidojot:

– vēl elastīgāku ***Europass* CV**, paredzot iespējas, ko var izmantot dažādas lietotāju grupas, piemēram, jaunieši, kam nav pieredzes, kā arī personas, kam ir zema kvalifikācija, speciālisti, kuri ir savas karjeras vidusposmā, vai profesionāli pētnieki, un piesaistot pieejamos resursus šā uzdevuma veikšanai, un īsāku un saprotamāku CV versiju. Pēc tam, kad tiks nodrošināta gaidāmā saderība ar *EURES* (Eiropas Nodarbinātības dienestu), Eiropas darba mobilitātes portāla, CV dienestu, tiks veicināta savietojamība ar valstu nodarbinātības dienestu un darbā pieņemšanas aģentūru CV datu bāzēm;

– pašnovērtēšanas instrumentus, lai dotu iespēju cilvēkiem labāk noteikt savus mācību rezultātus un aprakstīt tos zināšanu, prasmju un kompetenču ziņā. Tas būs saistīts ar pašreizējās ***Europass* valodu pases** pilnveidošanu, sadarbojoties ar Eiropadomi, kā arī ar tādu jaunu pašnovērtēšanas instrumentu izstrādi, kuros uzmanība pievērsta personas prasmēm, kas iegūtas ikdienējās vai informālās mācību programmās, un **IKT** iemaņām;

– piemērotus mācību līdzekļus, pamatnostādnes un piemērus, kuri jāizstrādā sadarbībā ar *NEC*, Eiropas profesionālās informācijas centriem, nodarbinātības dienestiem un iestādēm, kas sniedz jaunatnei paredzētus pakalpojumus, un sociālajiem partneriem;

- līdz 2010. gadam mūžizglītības programmā ieviest ***Europass* mobilitātes apliecību** tā, lai tā tiktu sistemātiski izdota visiem pilsoņiem, kuri būs ir piedalījušies mobilitātes pasākumos jebkurā no programmām – *Erasmus*, *Comenius*, *Grundtvig* un *Leonardo da Vinci* – vai saistībā ar *Youthpass* – programmā "Jaunatne darbībā", un veicināt šīs apliecības izmantošanu programmā *Marie Curie*. Minētās darbības veiks, apspriežoties ar programmas valsts līmeņa aģentūrām un *NEC*, un tām būs vajadzīgs šo struktūru atbalsts;

- izmantojot *NEC* un sadarbībā ar iestādēm, kuras sniedz pakalpojumus profesionālās orientācijas, nodarbinātības jomā un saistībā ar jaunatni, vēl vairāk veicināt, ka ***Europass* mobilitātes apliecību** izmanto valsts vai reģionālajā līmenī organizētās mobilitātes darbībās, tostarp studentu apmaiņas programmas un saistībā ar mācekļu mobilitāti, kā arī jauniešu un brīvprātīgo mobilitātes pasākumos;

- sadarbībā ar attiecīgajiem dalībniekiem Eiropas līmenī (Eiropadomi, *Unesco-Cepes*, Boloņas procesa sekretariātu, *ENIC-NARIC* tīkliem, universitāšu un studentu asociācijām) un valstu līmenī (*NEC*, programmu valsts aģentūrām, augstskolām, Boloņas procesa ekspertiem, *ENIC-NARIC* centriem, ieinteresēto personu asociācijām) sekmēt ***Europass* diploma pielikuma** koordinētu pārvaldību, tā labvēlīgu ietekmi un integrēšanu *Europass* sistēmā; pārbaudīt *Europass* diploma pielikuma turpmāko pilnveidošanu sadarbībā ar attiecīgajiem dalībniekiem, lai labāk raksturotu šā dokumenta turētāja mācību rezultātus;

- sadarbībā ar *Cedefop*, sociālajiem partneriem un attiecīgajām iesaistītajām personām veicināt ***Europass* pielikuma kvalifikāciju apliecinošam dokumentam** koordinētu pārvaldību, tā labvēlīgu ietekmi un attīstību Eiropas un valsts līmenī. Kopenhāgenas

procesā tiks ņemti vērā attiecīgie jauninājumi, piemēram, attiecībā uz profesionālās darbības aprakstiem, Eiropas kredītpunktu pārneses un uzkrāšanas sistēmu profesionālās izglītības un apmācības programmās (*ECVET*), kā arī saistībā ar virzību uz mācību rezultātiem;

- nodrošināt, ka līdz 2012. gadam visu attiecīgo *Europass* dokumentu veidnēs būs iekļauta atsauce uz Eiropas kvalifikāciju sistēmu mūžizglītībai.